

עתירות לבג"צ וקדם בג"צ במהלך 1995

ככלל, פונה המוקד לבג"צ באופן שגור במקרים בהם לא אותר עציר במערכות הכליאה 48 שעות מאז החל החיפוש אחריו וכן במקרים של סירוב להנפיק אישורי יציאה לתושבי השטחים וירושלים, סירוב להנפיק אישורי כניסה לירושלים לבני משפחות חצויות ואחרים, ועוד.

א. עינויים וזכויות אסירים ועצירים

1. תיק 8801 - קדם בג"צ

א. פנייה דחופה לפרקליטות המדינה בעניינו של עצור מטולכרם המוחזק באגף חקירות בכלא ישראל.
משפחתו קיבלה זימון דחוף למינהל האזרחי ונדרשה להציג מסמכים רפואיים אודותיו. החשש הוא שהחוקרים מתכוונים להפעיל עליו אמצעים אלימים בעת חקירתו, כולל טלטולים.
הפנייה באה לברר מדוע זה חודש ימים לאחר שהוא מוחזק במעצר, מבקשים חוקריו לדעת על מצבו הרפואי והאם אכן הכוונה היא להפעיל עליו כוח פיזי בעת חקירתו.
הפנייה לא נענתה ולכן פנינו לבג"צ.

ב. עתירה לבג"צ מס' 7246/95 בעניינו של אותו עצור, המוחזק בכלא בישראל באגף חקירות, ועובר עינויים בחקירתו.
העצור, תושב טולכרם ומוחזק בכלא בישראל בניגוד לאמנות בינלאומיות. גם חקירתו בעינויים מנוגדת לאמנות בינלאומיות.
העצור עבר ניתוח בגולגלתו בשנת 1990, הוא סובל מאבנים בכליות, מהתכווציות שרירים בגב ובחזה ודם בצואתו. רופא הכלא ערך בדיקה שטחית לעצור.
במהלך חקירתו הוא מוחזק רוב שעות היממה כשהוא יושב על כסא נמוך, ידיו באזיקים מאחורי גבו, רגליו כבולות ועל ראשו שק. החוקרים מאפשרים לו הפסקה של שתיים שלוש דקות כדי לאכול ומכים אותו. הוא אינו יודע מי מהם מכה אותו, שכן כאמור, ראשו חבוש שק.

בג"צ קבע מועד דחוף לדיון. בדיון הודיע השב"כ כי חקירתו נסתיימה.

2. תיק 31302

א. עתירה לבג"צ מס' 7752/95 בשמם של שני עצורים כנגד השב"כ, המונע מפגש בין העצורים לבין עורך דינם.
האחים, תושבי נפת חברון, מוחזקים בכלא בישראל, באגף החקירות. מניעת פגישה בין עצור לבין עורך דינו היא פגיעה קשה בזכות

יסוד ובזכות העצור. בית המשפט קבע מועד דחוף לדיון. ביום הדיון הודיע השב"כ כי אין עוד צורך באיסור מפגש בין העצורים לעורך דינם.

ב. עתירה לבג"צ מס' 7964/95 בשם של 3 עצורים (2 מהעצורים הם אלה שעד כה הוטל איסור על מפגש בינם לבין עורך דינם והשלישי הוא העצור שעניינו תואר בסעיף א'), כנגד שרות הבטחון הכללי, בעניין העינניים שהם עוברים עתה באגף החקירות של השב"כ, וכנגד טלטולם כחלק מהחקירה.

בית המשפט העליון נענה לבקשה והורה לשב"כ שלא לטלטל את העצורים וכן שלא להפעיל נגדם כוח פיזי בעת חקירתם, עד לדיון בנושא.

לקראת הדיון הודיע השב"כ כי חקירתם של שניים מהשלושה נסתיימה וכי לגבי העצור השלישי, הוא ממשיך להיחקר, באמצעים "כשרים".

3. תיק 6894.2

עתירה לבג"צ שמספרה 6757/95 מטעם האגודה לזכויות האזרח בישראל יחד עם המוקד להגנת הפרט כנגד הצבא בעניין:

א. הביאס קורפוס: להביא בפני המשפט עצור קטין, יליד 1978, אשר בתאריך 26.10.95, בשעה 1:30 לפנות בוקר, עצרוהו חיילים מביתו, לאחר שהיכו אותו בחוזקה בכל חלקי גופו. החיילים לא מסרו צו מעצר לבני המשפחה וכן לא הודיעו לאן לוקחים אותו. המשפחה חיפשה אותו משך שלושה ימים - ולא עלה בידה למצאו. ב-29.10.95 פנתה המשפחה למוקד להגנת הפרט וביקשה סיוע באיתור הילד. המוקד ערך חיפושים נרחבים אחריו ולא הצליח לאתר.

ב. ובעניין הנהלים הלקויים לגבי הודעה על מעצר לבני משפחת העצור והימנעות ממתן מידע על עצורים. שלוש שעות לאחר הגשת העתירה נמסרה הודעה על מקום מעצרו של הקטין. אשר לחלק של העתירה העוסק באחריות הצבא בעניין הודעה על מעצר לבני המשפחות והליקויים הקשים בהעברת ההודעות - טרם נקבע מועד לדיון.

4. תיק 8242

עתירה הביאס קורפוס 4585/95 נגד מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, בעניין איתור מקום מעצרו של אחיו של העותר. האח אותו מחפשים, יצא מהגדה לירדן בשנת 1991 כאשר היה מבוקש ע"י כוחות הבטחון. היציאה לירדן הותנתה, בהסכמתו, בשהות של 5 שנים שם טרם שיחזור, במקום העמדה לדיון. העותר קיבל מידע לפיו אחיו חדר לישראל שלא כחוק ונכלא.